

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12Co/104/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8817207270
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8817207270.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochta a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Zlaty Šimkovej v spore žalobcu S. K., B., so sídlom D. XX, XXX XX T., P.: XX XXX XXX, proti žalovanému A. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. XXX/XX, XXX XX K. S., o zaplatenie 1.654,73 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou, č.k. 3Csp/251/2017-97 zo dňa 27. februára 2019, takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku I. čo do splatnosti priznanej sumy a príslušenstva, vo výroku II. o zamietnutí žaloby čo do zvyšku a v súvisiacom výroku III. o trovách konania.

II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 1.654,73,- eur, úrok vo výške 72,94,- eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny 1.654,73,- eur od 15.07.2017 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov 72,94,- eur od 15.07.2017 do zaplatenia, ako aj úroky z omeškania 0,75,- eur, a to všetko v mesačných splátkach po 40,- eur mesačne, ktoré splátky sú splatné vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca na adrese žalobcu pod následkami straty výhody splátok, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku až do zaplatenia.

II. Súd žalobu žalobcu čo do zvyšku zamietla.

III. Žalobcovi sa priznáva nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, ktoré trovy je povinný zaplatiť žalovaný a o ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 497, § 369 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, § 39, § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, 11, § 517 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov, § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom po 31.01.2013, čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinný v čase uzatvorenia zmluvy, § 232 ods. 3, 4, § 262 ods. 1, 2, § 255 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

3. Vychádzal zo zistenia, že žalobca a žalovaný ako klient uzavreli dňa XX.XX.XXXX úverovú zmluvu podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, na základe ktorej banka poskytla klientovi peňažné prostriedky za podmienok uvedených v úverovej zmluve a vo Všeobecných obchodných podmienkach, ktoré tvoria jej neoddeliteľnú súčasť. V zmysle úverovej zmluvy bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 2.000,- Eur. Druhou upomienkou zo dňa 11.05.2017 žalobca žalovanému oznámil, že ho naposledy vyzýva k zaplateniu omeškaných splátok úveru poskytnutého na základe úverovej zmluvy zo dňa 14.04.2014. Zároveň ho upozornil, že v zmysle Sadzobníka poplatkov je táto upomienka spoplatnená sumou 15,- Eur. Listom označeným ako Výzva ne predčasné splatenie úveru zo dňa 14.07.2017 oznámil žalovanému, že došlo k predčasnej splatnosti celého úveru, nakoľko neplnil podmienky úverovej zmluvy a vyzval ho, aby jednorázovo uhradil banke celú zostávajúcu sumu úveru vo výške 1.788,45 Eur najneskôr do 24.07.2017. Zároveň ho upozornil, že táto výzva je spoplatnená sumou 30,- Eur.

4. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že vykonaným dokazovaním zistil, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená zmluva, ktorá je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle Smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Na uvedený vzťah je tiež potrebné aplikovať zákon 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinný v čase uzavretia úverovej zmluvy. Súd sa zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru, ktorý bol v úverovej zmluve dojednaný vo výške 12,90% ročne. Úroková miera podobného úveru v bankách v čase poskytnutia úveru (apríl 2014) činila úrok 12,62% p.a.. Z toho je zrejmé, že dohodnutý ročný úrok z úveru medzi účastníkmi v danom prípade značne neprevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami. Vzhľadom na uvedené závery považoval dohodu o výške úrokov za primeranú a v súlade s dobrými mravmi. Pokiaľ si účastníci úveru dohodnú úverové obdobie a dlžník poskytnuté peňažné prostriedky do dohodnutej doby nevráti, prichádzajú do úvahy za obdobie po splatnosti úveru úroky z omeškania. Ide pritom o odlišný inštitút oproti odplatným úrokom a ten má sankčnú povahu. Keďže žalobca pristúpil k predčasnej splatnosti úveru, od tejto doby žalobca nemá nárok na úrok z úveru, ktorého platenie bolo dojednané. V danej právnej veci žalobca pristúpil k zosplatneniu celého úveru ku dňu 14.07.2017, teda týmto dňom sa stal splatný celý úver, zo strany žalobcu došlo k určeniu lehoty predčasnej konečnej splatnosti a súd dospel k záveru, že žalobcovi vznikol nárok na úroky z úveru iba do dňa 14.07.2017, potom už nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. Vzhľadom na uvedené má za to, že žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie vyčísleného úroku z úveru, ktorý vznikol z neuhradených splátok do splatnosti úveru vo výške 72,94 Eur a vo zvyšnej časti úrok vo výške 12,90% ročne z nezaplatenej istiny od 15.07.2017 zamietol. Na základe vyššie uvedeného mal súd za to, že žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 2.000,- Eur, žalovaný uhradil 1.064,31 Eur, z toho 345,27 Eur na istinu, 702,98 Eur na úrok, na poistenie 16,06 Eur. Na istinu mu teda ostáva uhradiť ešte 1.654,73 Eur (2.000 Eur - 345,27 Eur). Žalovaný sa s plnením svojho peňažného záväzku dostal do omeškania, preto ho súd zaviazal zaplatiť aj vyčíslený úrok z omeškania, ktorý bol vyčíslený z neuhradených splátok ku dňu predčasnej splatnosti úveru vo výške 0,78 Eur a úrok z omeškania v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády, a to vo výške 5% ročne z istiny a úrokov odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti, t.j. odo dňa 15.07.2017 do zaplatenia. Vzhľadom na zlú finančnú a sociálnu situáciu žalovaného, ktorý dostatočne preukázal svoje majetkové pomery a vzhľadom k tomu, že sa stará o tri maloleté deti, z ktorých dve cestujú za vzdelaním do iných miest, a taktiež má iné úvery a pôžičky, ktoré musí splácať, súd mu povolil zaplatiť dlh voči žalobcovi v splátkach a vo výške takej, ako určil sám žalovaný. Vzhľadom na situáciu žalovaného, súd vyhovel jeho žiadosti a umožnil mu splácať dlh v splátkach vo výške predstavujúcej jeho možnosti a schopnosti.

5. O trovách konania rozhodol tak, že žalobca mal v konaní úspech v časti o zaplatenie sumy 1.654,73 eur, v časti úrokov z úveru vo výške 72,94 eur, v časti vyčísleného úroku z omeškania vo výške 0,75 eur a v časti úrokov z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.654,73 eur a zo sumy 72,94 eur od 15.07.2017 do zaplatenia a neúspech len v nepatrnej časti, a to v časti riadnych úrokov vo výške 12,90% ročne zo sumy 1.654,73 eur od 15.07.2017 do zaplatenia, čo súd pokladal za nepatrný neúspech. Súd je toho názoru, že žalobcovi tak patrí nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Vzhľadom na uvedené súd rozhodol tak, ako bolo uvedené vo výrokovvej časti rozsudku.

6. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, a to v rozsahu zamietnutej časti a v časti, ktorou súd povolil žalovanému splácať dlh v splátkach. Odvolanie právne odôvodnil § 365 ods. 1 písm. f) a h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). K zmluvnému úroku uviedol, že má za to, že nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie,

teda aj po predčasnom zosplatnení. V tomto smere poukázal na čl. V. bod 3 VOP účinných v čase uzatvorenia zmluvy, ako aj na ust. § 205 ods. 1 a 3 Obchodného zákonníka, z ktorých vyplýva, že povinnosť platenia úrokov sa spája s obdobím skutočnej držby požičaných peňažných prostriedkov. Z uvedeného tak podľa neho vyplýva, že tvrdenie súdu nemá oporu v právnych predpisoch, pričom poukázal aj na rozhodovaciu prax, konkrétne na rozsudok Krajského súdu v Žiline, č.k. 11Co/12/2017-90 zo dňa 31.01.2017. Ďalej poukázal na ust. § 497 Obchodného zákonníka vychádzajúc z ktorého obsahom záväzku dlžníka nie je vrátiť len poskytnuté peňažné prostriedky, ale aj úroky, ktoré nemožno stotožňovať s úrokmi z omeškania. Pokiaľ ide o aplikáciu § 506 Obchodného zákonníka, tak toto upravuje špecifický prípad odstúpenia od zmluvy veriteľom pri omeškaní dlžníka, ktoré môže veriteľ využiť, ak je dlžník v omeškaní s platením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace a toto odstúpenie nespôsobuje zánik záväzku ex offo. V uvedenom odkázal aj na aktuálnu rozhodovaciu prax, konkrétne na rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici, Krajského súdu v Nitre, Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Prešove, Krajského súdu v Košiciach, ako aj na odlišné stanovisko predsedníčky senátu k rozhodnutiu Krajského súdu v Prešove č.k. 9Co/38/2018 zo dňa 18.10.2018. Ďalej poukázal na to, že k vzťahu zmluvných úrokov a úrokov z omeškania a priamo aj k ich uplatneniu sa jasne vyjadril aj Najvyšší súd ČR, 33Cdo 212/2014 zo dňa 21.08.2014. Mal za to, že rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo 143/98 ma ktoré poukazuje sa netýka samotného uplatňovania nároku na dohodnutý úrok z poskytnutých peňažných prostriedkov po zosplatnení úveru. K povoleniu splátok uviedol, že má za to, že rozsudok nie je v tejto časti náležite odôvodnený, a dal do pozornosti konštantnú judikatúru vo vzťahu k správne a náležite odôvodňovaniu súdnych rozhodnutí. Namietal, že žalovaný nepredložil žiadne dôkazy, ktoré by potvrdzovali alebo odôvodňovali možnosť pripustenia splátok a podľa jeho názoru súd svojvoľne rozhodol bez doloženia relevantných dôkazov preukazujúcich majetkové a sociálne pomery žalovaného a tiež mal za to, že priznanie dlhu v splátkach je výnimočným oprávnením. Súd priznaním možnosti plnenia dlhu v splátkach po 40,- Eur postupoval v rozpore so zákonom a pri určení mesačnej splátky vo výške 40,- Eur bude žalovaný splácať iba istinu viac ako 3,4 roka. Mal za to, že výška priznanej splátky je neadekvátna výške žalovanej pohľadávky. V uvedenom opätovne poukázal na rozhodnutie krajských súdov. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a vyhovel žalobe v celom rozsahu, aby zaviazal žalovaného zaplatiť dlh v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň, aby žalobcovi priznal aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške zaplateného súdneho poplatku.

7. Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

9. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

10. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením veci, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

11. K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na

základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktoré objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoj nárok alebo sa bráni proti jeho uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. Odvolací súd má za to, že k naplneniu tejto odvolacej námietky nedošlo.

12. K námietke o nesprávnom právnom posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Ani táto odvolacia námietka naplnená nebola.

13. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

14. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi žalobcom a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená zmluva je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde právny žalobca vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, pričom aj predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa.

15. Odvolací súd nijako nepopiera argumenty, že zmluva bola uzavretá podľa ustanovení Obchodného zákonníka, predmetná vec sa však týka záväzkovo-právneho vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou, ktorá je regulovaná osobitnou právnou úpravou obsiahnutou v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.). Ide o vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, ktorý prijíma úver na spotrebu. Ide teda o typický občianskoprávny vzťah a niet dôvodu nechrániť dobromyseľnosť spotrebiteľa - žalovaného vychádzajúcu z dôvery v objektívne občianske právo.

16. Odvolací súd konštatuje, že na predmetnú zmluvu sa zároveň vzťahuje zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „ZoSÚ“). Zmluvným dojednaním nie je možné vylúčiť pôsobnosť ZoSÚ, ktorý je predpisom obsahujúcim kogentné ustanovenia a vzťahuje sa na všetky zmluvy spĺňajúce definíciu zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle tohto zákona. Výnimku netvorí ani zmluva uzavretá podľa Obchodného zákonníka. Zákon o spotrebiteľských úveroch má vo vzťahu k Obchodnému zákonníku povahu lex specialis, a preto má prednosť pred aplikáciou ustanovení Obchodného zákonníka. Zmyslom zákonnej úpravy o spotrebiteľských úveroch je ochrana záujmov spotrebiteľa. Účelom uvádzania zákonom stanovených náležitostí v zmluve o spotrebiteľskom úvere je zabezpečiť spotrebiteľovi dostatočné množstvo informácií o podmienkach úveru, nákladoch a záväzkoch, ktoré z neho vyplývajú.

17. Vzhľadom na vyššie uvedené je teda nepochybné, že úverová zmluva uzatvorená podľa ustanovení Obchodného zákonníka je spotrebiteľskou zmluvou, pričom aj zmluvu uzatvorenú podľa Obchodného

zákonníka možno považovať za spotrebiteľskú. V uvedených prípadoch sa teda špeciálne ustanovenia o ochrane spotrebiteľov aplikujú prednostne pred inými ustanoveniami, tzn. že ustanovenia na ochranu spotrebiteľa majú prednosť pred ustanoveniami Obchodného zákonníka. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie správne aplikoval ustanovenia na ochranu spotrebiteľa. Odvolací súd navyše podotýka, že je pritom zrejmé, že obsah zmluvy si povinný ako spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal ani možnosť podstatným spôsobom ovplyvniť jej obsah.

18. Z vyššie uvedených dôvodov preto nebolo možné ani vo vzťahu k námietke žalobcu o nároku na zmluvný úrok po zosplatnení úveru aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, preto odvolací súd v tejto časti vyhodnotil odvolanie žalobcu ako nedôvodné a jeho odvolacími námietkami v tejto časti sa ďalej nezaoberal.

19. K námietke žalobcu, že po zosplatnení mu patrí aj úrok z istiny odvolací súd uvádza, že by nemali byť pochybnosti o tom, že úver je odplátnym právnym úkonom, za ktorý možno dohodnúť úroky a že možno dohodnúť aj obdobie na užívanie finančných prostriedkov (úverové obdobie). Zákon umožňuje dodávateľovi na určitú dobu (do splatnosti) podľa jeho predstáv poskytnúť úver a vypýtať si za to dohodnuté úroky. Od začiatku sa prirodzene sledujú úroky na dohodnutú dobu, ktorej koniec završuje tzv. splatnosť úveru.

20. Žalobca sa dovoľáva nárokov na odplátne úroky, ktoré by mu patrili v prípade, ak by bol zachovaný stav zákonnej domnienky, a teda trvanie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy za stavu, že veriteľ aj spotrebiteľ budú plniť podľa podmienok a v termínoch dohodnutých v zmluve. Keďže tento stav netrvá, je zrejmé, že došlo k zmene záväzku, ktorá bola privedená omeškaním spotrebiteľa a súčasne predčasným zosplatnením úveru zo strany veriteľa. Zmena záväzku logicky prináša aj zmenu pomerov plnenia a aktivuje režim omeškania. V tejto súvislosti je však potrebné rovnako uviesť, že k predčasnemu zosplatneniu záväzku spotrebiteľa došlo konaním veriteľa, a teda, bol to veriteľ, ktorý v súvislosti so zmenou (obsahu) záväzku určil aj režim ďalšieho plnenia záväzku svojím jednostranným adresovaným právnym úkonom.

21. Predčasné zosplatnenie úveru tak predstavuje vo svojej podstate jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej úverovej istiny. Podstatný rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorazového zosplatnenia úveru spočíva v tom, že spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz. Splácanie úveru v splátkach tak na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku.

22. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto kruciálnom rozdielne spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov od spotrebiteľa za obdobie po zosplatnení. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplátnenej pohľadávky (úveru).

23. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval, ako keby k zmene záväzku

nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku.

24. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

25. V predmetnom prípade súd prvej inštancie správne uviedol, že žalobca pristúpil dňom zosplatnenia celého úveru k 14.07.2017 sa týmto dňom sa stal splatný celý úver a zo strany žalobcu došlo k určaniu lehoty predčasnej konečnej splatnosti úveru. Súd prvej inštancie tak dospel k správnej závere, že žalobcovi vznikol nárok na úroky z úveru iba do zosplatnenia, potom už nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. Obdobný názor je vyslovený aj v rozhodnutiach Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/85/2013 zo dňa 25.10.2013, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/83/2013 zo dňa 07.05.2014.

26. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že postup súdu prvej inštancie, ktorým zamietol nárok žalobcu na zaplatenie úroku 12,90% ročne z ním špecifikovaných súm za špecifikované obdobia uvedené v žalobe je dôvodný, pretože ide o nárok na zaplatenie zmluvného úroku po zosplatnení úveru, na ktoré žalobca vzhľadom na vyššie uvedené už nemá nárok. Z uvedeného dôvodu bolo preto potrebné rozsudok v uvedenej časti potvrdiť.

27. K namietanému povoleniu možnosti zaplatiť uloženú sumu v splátkach vo výške 40,- Eur mesačne odvolací súd poukazuje na pomery žalovaného, ktoré súd prvej inštancie dostatočne zistil a uviedol ich aj v odôvodnení rozhodnutia. Z výsluchu žalovaného zo dňa 27.02.2019 vyplynulo, mesačný zárobok manželky predstavuje 555,- Eur, pričom sa starajú o tri maloleté deti, z ktorých dve denne dochádzajú do škôl, ktoré sa nachádzajú v inom meste ako je trvalé bydlisko žalovaného. Zároveň predložil aj inkasný lístok na sumu 267,09 Eur, ako aj doklady o platení poplatkov za televíziu a rozhlas vo výške 4,64 Eur mesačne. Z vyjadrenia žalovaného ďalej vyplynulo, že okrem uvedenej pôžičky má s manželkou aj ďalšie pôžičky, ktoré musia splácať a ktoré zobrali na prekrytie toho, aby mohli existovať ako rodina, preto nemá možnosť zaplatiť viac ako 40,- Eur mesačne. Odvolací súd tiež poukazuje na to, že v samotnej úverovej zmluve si zmluvné strany dohodli splátku vo výške 29,95 Eur, t.j. takmer 30,- Eur, preto ani z tohto hľadiska nemožno súdom povolené splácanie dlžnej sumy v pravidelných mesačných splátkach vo výške 40,- Eur, teda vo výške vyššej ako boli pravidelné mesačné splátky uvedené v samotnej zmluve, považovať za neadekvátne. Z uvedeného dôvodu považoval preto odvolací súd odvolanie žalobcu aj v tejto časti za neopodstatnené.

28. Odvolací súd ďalej poukazuje na to, že správnemu výroku vo veci samej zodpovedá aj správny súvisiaci výrok o trovách konania.

29. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd v zmysle § 387 C.s.p. rozsudok v napadnutej časti výroku I. čo do splatnosti priznanej sumy a príslušenstva v pravidelných mesačných splátkach, vo výroku II. o zamietnutí žaloby čo do zvyšku a v súvisiacom výroku III. o trovách konania ako vecne správny potvrdil.

30. V odvolacom konaní žalobca nebol úspešný. Naopak fakticky plne úspešným bol žalovaný, ktorému vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p.). Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný bol v odvolacom konaní pasívny, k odvolaniu sa nevyjadril, náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnil, a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov C.s.p. zakotvujúcim procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 C.s.p. v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p. o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nelogické, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

31. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).